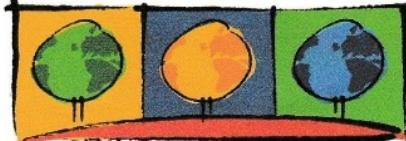

OMALOVÁNKY ŽÍŽALKY ŽOFKY pro děti i pro rodiče

Dejte šanci bioodpadu!
www.biosance.cz

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

Odpady v Praze: <http://envis.praha-mesto.cz/odpady>

Pro Magistrát hl.m. Prahy
vyrobilo občanské sdružení

EKODOMOV

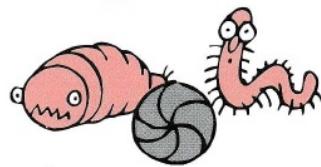
Na podzim na stromech dozrává ovoce,
na kterém si rádi pochutnají nejen holčičky a kluci, ale
i ptáčkové, hmyz a spousta dalších zvířátek.

Na obrázku vidíte namalovaného ježecka, jak si odnáší jablíčko.

Víte, čím se ježek živí?

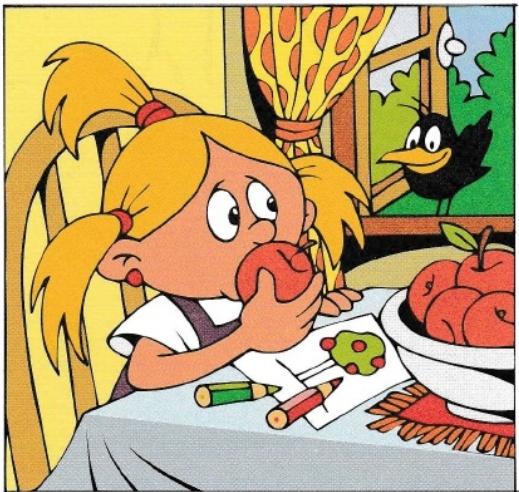
- a) kostmi
- b) hmyzem, larvami a červy
- c) jablinky, trávou a listím

Zkuste přijít na to, proč ježecka mohou zajímat jablíčka.

ježecka mohou zajímat pouze jablíčka, která jsou čerstvá, neboť červi jsou jeho potravaou. Z teto skutečnosti pravděpodobně pramení chybna představa, že ježci jedí jablčka a nosí si je na zadecch.

Jablka jsou cenným zdrojem vitaminů C a minerálů. Mají čisticí účinek a povzbuzují činnost střev. Při malém obsahu kalorií mají vysoký obsah jednoduchého cukru - fruktózy. Jablka se mohou jíst denně a jsou ideální jako svačinka nebo zákusek.

Postavte jablíčko před sebe a zkuste je na tuto stránku namalovat. Omyté jablíčko pak můžete sníst. Dobrou chuť.

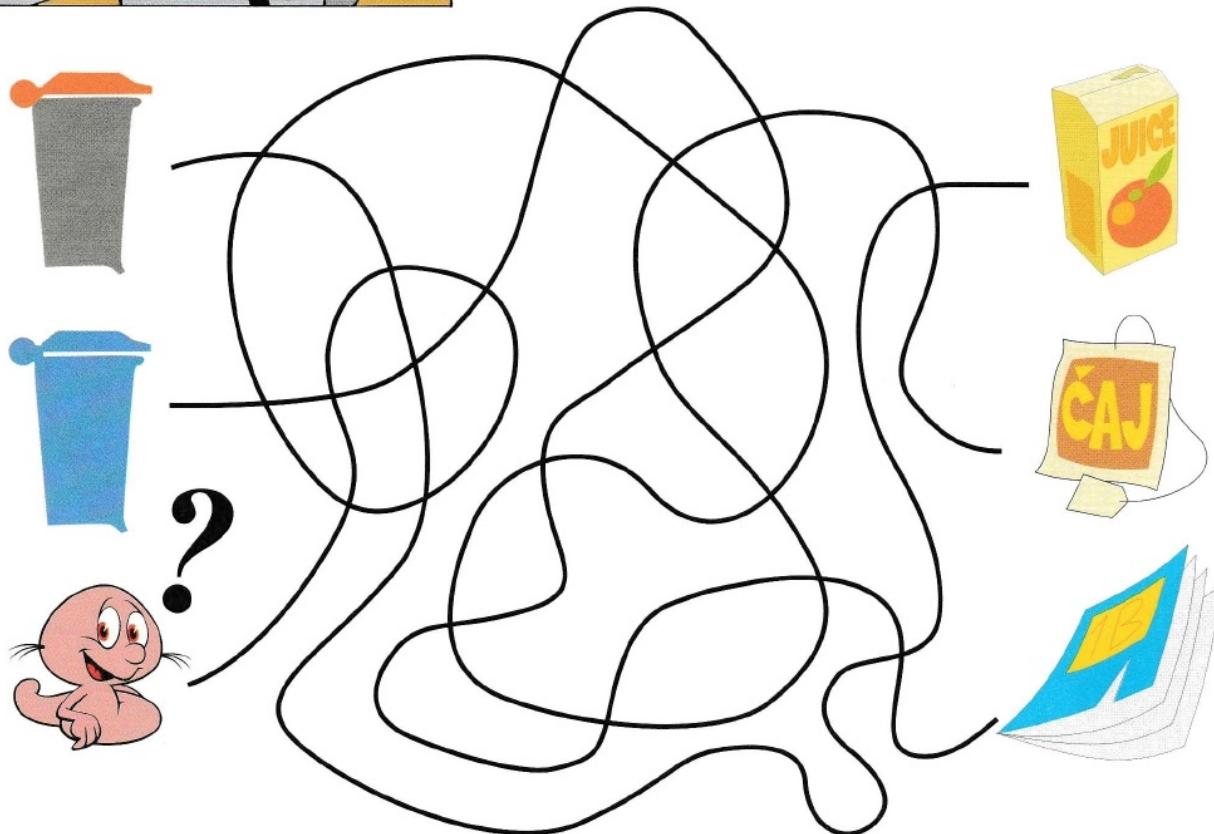

Z jablíčka zbyl ohryzek. Kam s ním?

Do zvláštního koše na bioodpad!

Žížalka Žofka hledá, který odpad je ještě pro ni a který patří do jiných odpadových nádob.

Pomůžete jí?

Koš s bioodpadem odneseme na kompost.

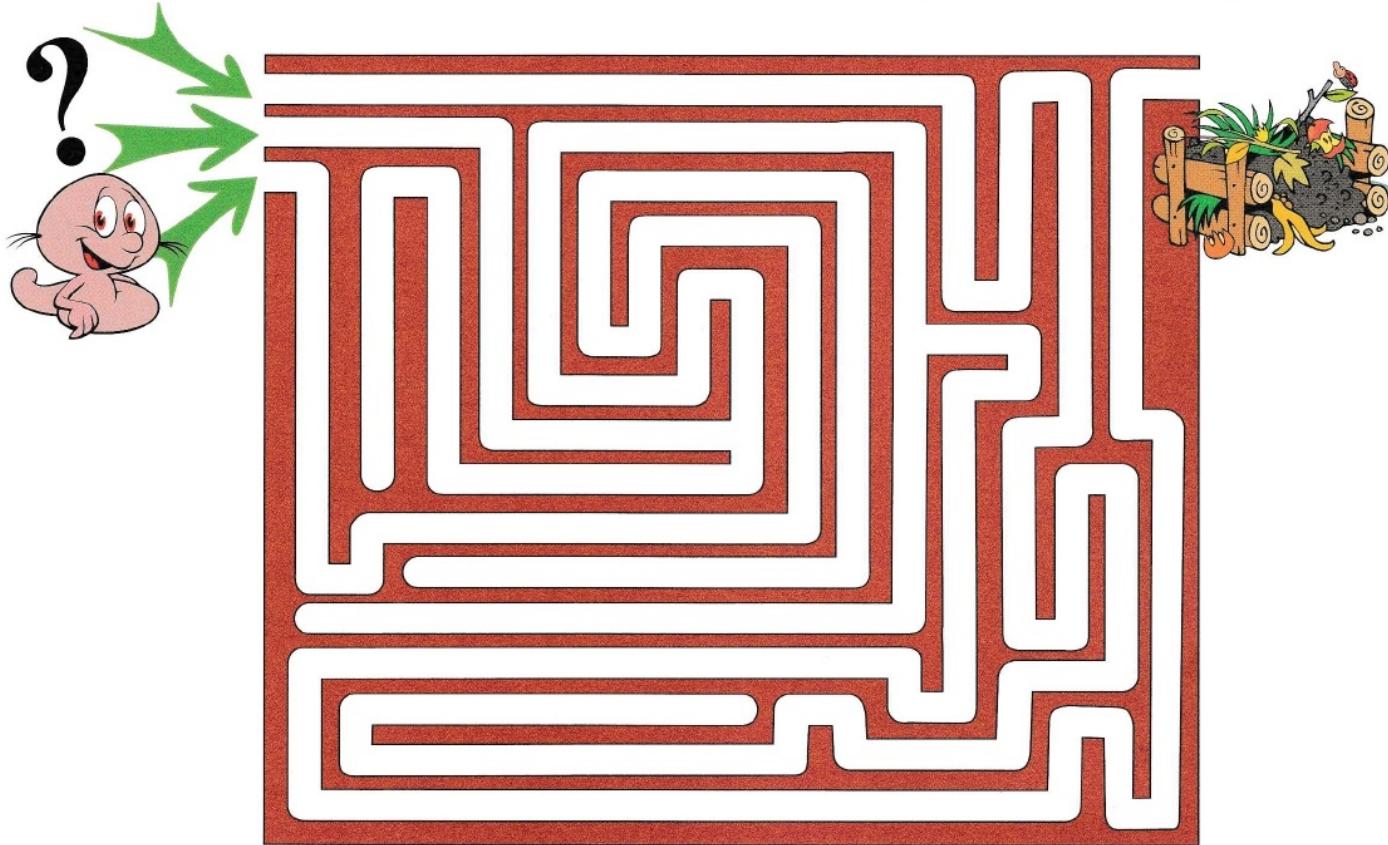
Kde je kompost?

Pokud bydlíte v domě se zahradou, domluvte se s rodiči a založte si kompost na zahradě.

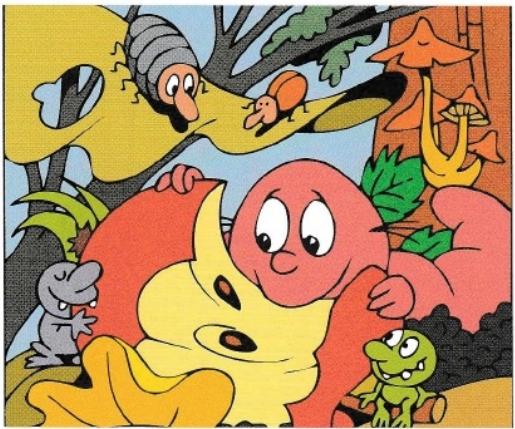
Pokud bydlíte v bytě činžovního nebo panelového domu, můžete kompostovat v bytě pomocí žížalek (ve vermicompostéru) nebo se dohodnout se sousedy v domě a založit společný komunitní kompost.

Kompost můžete založit i na školní zahradě.

Pomožte Žofce nalézt správnou cestu ke kompostu!

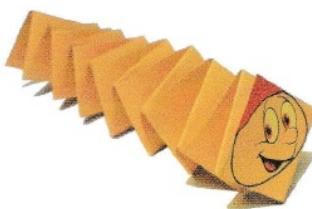
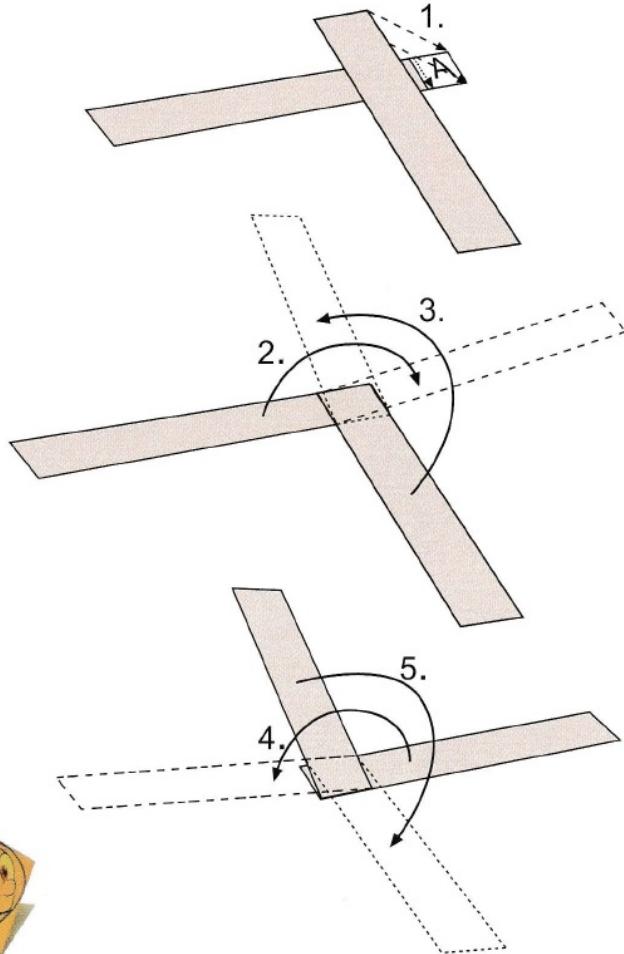
Bioodpad v kompostéru pojídají mikroorganismy, plísň a bakterie
a přeměňují jej na cenné hnojivo - kompost.
Na rozkladu se také podílejí žížalky, které váš bioodpad
zužitkují na výtečné hnojivo - vermikompost.

Udělejte si žížalku Žofku z proužků papíru. Můžete si ji pověsit na koš, do kterého dáváte bioodpad.

A. Odstřihněte 2 růžové proužky papíru od spodního a horního okraje následující dvojstrany. Položte proužek s hlavou žížalky Žofky na stůl tak, aby ste viděli písmenko "A" (na rubové straně papíru s hlavičkou žížalky Žofky). Kolmo na tento proužek (v úhlu 90°) nalepte konec druhého proužku tak, aby písmenko "A" bylo schováno pod druhým proužkem. Druhý (horní) proužek musí být směrován podle šipky vedle písmenka "A" na spodním proužku. (krok 1.).

B. Začněte proužky přes sebe překládat, vždy spodní proužek přes horní (krok 2., 3.).

C. Překládací kroky opakujeme (krok 4., 5.), až vytvoříme celou žížalku Žofku. Poslední dva dílky žížalky k sobě opět slepíme, aby se proužky papíru nerozkládaly.

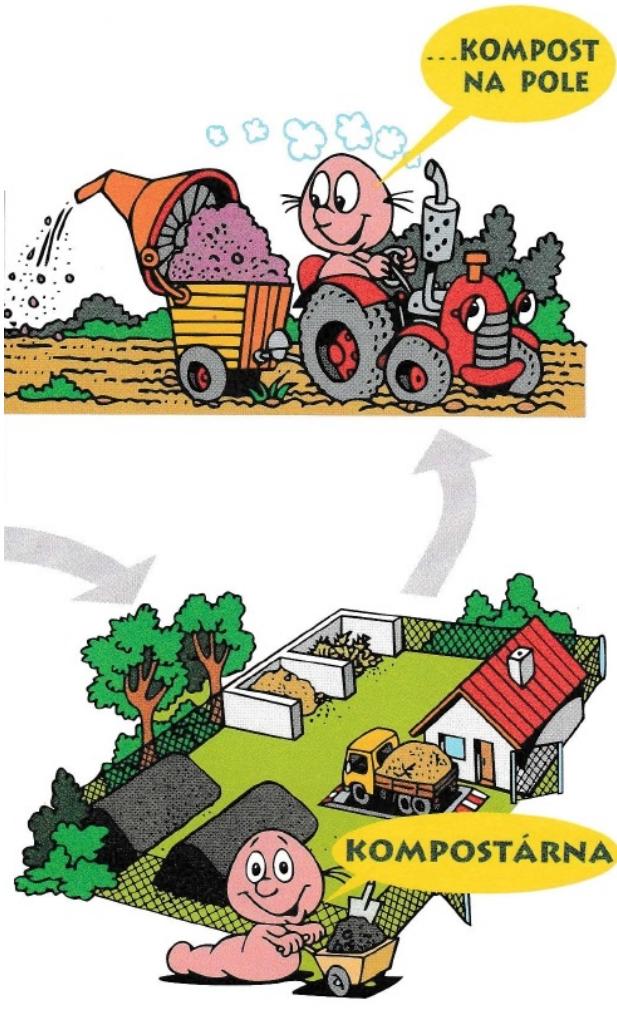
A

Viš, jaká může být cesta
tvého bioodpadu?

Najdi na obrázku 3 věci,
které jsou špatně.

Recyklace odpadů začíná v obchodech, odkud si přinášíme většinu budoucího odpadu. Na nás pak záleží, co s odpadem doma uděláme.

Pro třídění bioodpadů je výhodné použít kompostovatelné sáčky a odvětrávané koše. Odpad v sáčcích vysychá a minimalizuje se tím případný zápach, který by jinak mohl vznikat hnitím bioodpadu.

Počet nádob nemusí odpovídat počtu druhů odpadu, které doma sbíráme. Doma můžeme společně sbírat např. barevné sklo, bílé sklo a nápojové kartony, které pak dotřídíme venku před vhzením do příslušných nádob.

Místo ušetříme, pokud budeme vytrídený papír pečlivě skládat, PET láhve i nápojové kartony sešlapávat, stejně tak i plechovky.

Velikost nádoby s odpadem nemusí vypovídat o její hmotnosti. Záleží na objemové hmotnosti odpadu uvnitř.

Žížalka Žofka a další tvorečkové v kompostu

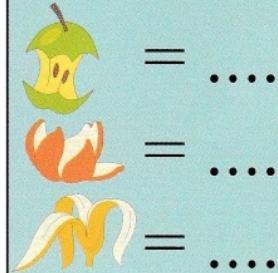
postu potřebují pro svůj život dostatek vzduchu. Proto je vhodné kompost provzdušňovat - přehazovat. Přehazováním se kompostovaný materiál také promíchává.

Spočítej Aniččin bioodpad.

1. **Kolik** jednotlivých druhů odpadů dala Anička na kompost?
2. **Kolik** je zbytků ovoce **CELKEM**?
3. **Kolik** je ostatního bioodpadu **CELKEM**?

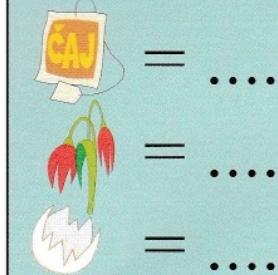

zbytky ovoce

CELKEM

ostatní bioodpad

CELKEM

V kompostu žije mnoho organismů, pro které je bioodpad potravou. Organismy pojídáním bioodpad rozkládají a přeměňují na organické hnojivo - kompost. Abychom nezapomnali o kompost pečovat, můžeme jej osázet.

Anička prozkoumala, co všechno má ve svém kompostu. Našla zde řadu živočichů. Když se zajímala, co jsou tvorečci zač, dozvěděla se od žížalky Žofky, že zde objevila i larvy dvou brouků, jejichž příbuzní vyskytující se ve volné přírodě jsou vzácní a jsou chráněni zákonem.

Víš, které dva druhy hmyzu Žofka jmenovala?

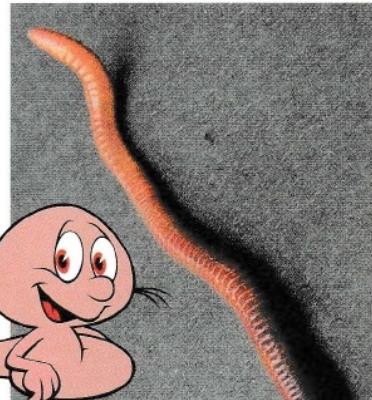
stínka

drátovec - larva kovaříka

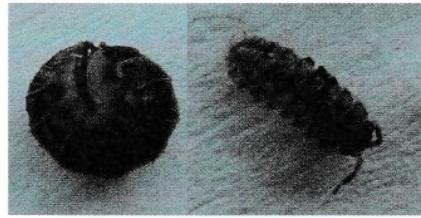
dospělá žížala s malou žížalkou

hlístice

svinka (svinutá, rozvinutá)

stonožka

ponrava - larva chrousta

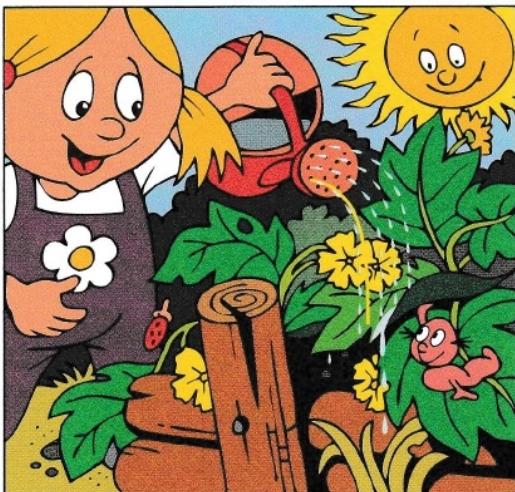

kokon s žížalími vajíčky

drátovec - larva kovaříka a ponrava - larva chrousta

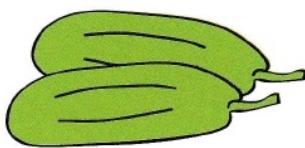
O kompost je třeba se starat i v průběhu kompostovacího procesu. Pokud příliš vysychá, je nutné kompost zalít. Rostlinky vysázené na kompostu nám zalévání připomenou.

Anička si napsala do připravených políček, co pěstuje na a o jaké rostlinky pečeje s na záhonku před domem.

Až na jedno písmenko se jí všechna písmenka z políček vysypala. Pomůžeš Aničce vysypaná písmenka vrátit na své místo do políček? Nalezené písmenko vždy škrtni a přepiš ho do správného políčka, dokud nebudou všechna písmenka na svém místě.

dýně

okurky

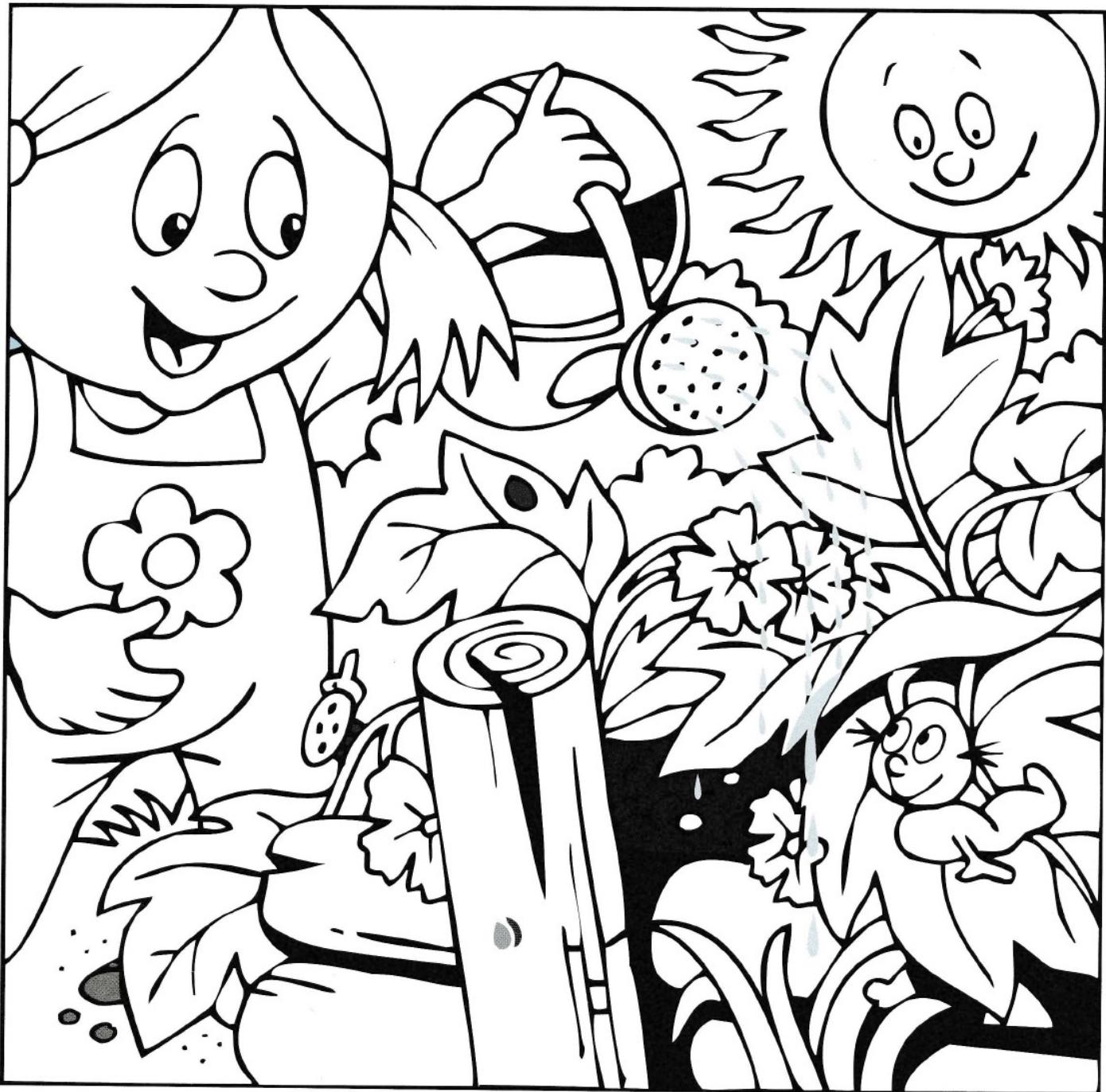
růže

D	Y	R	U	U	Y
Z	Ě	N	R		
K	O			K	

			E
--	--	--	---

Bioodpad je jediným odpadem, který se dá v domácích podmírkách plně recyklovat domácím či komunitním kompostováním.

Při kompostování se bioodpad rozkládá **za přístupu vzduchu**, materiál "tлеje" a nezapáchá.
Jinak je tomu na skládkách!

Proč jen ta skládka tak zapáchá?

Protože lidé dávají bioodpad do směsného odpadu, se kterým je pak odvezen na skládku.

Tady se rozkádá bez přístupu vzduchu, z bioodpadu se tvoří plyn metan, který silně zapáchá.

Proto bioodpad na skládky NEPATŘÍ!

Víte, jak může být bioplyn užitečný?

Z využitelného bioodpadu se v bioplynových staniciích vyrábí bioplyn, jehož hlavní součástí je metan, ze kterého se dále vyrábí teplo a elektrická energie.

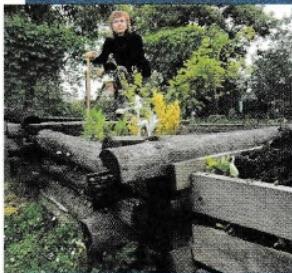
Zkompostovaný bioodpad v podobě hnojiva - kompostu vracíme zpátky do půdy, abychom na podzim mohli opět sklízet zdravé a šťavnaté ovoce.

Recyklovat se mohou i další odpady, které vznikají v domácnosti, ve škole, při kroužcích a dalších činnostech. Aby se odpady mohly recyklovat, je však nutné je nejdříve správně vytřídit.

Anička má doma věci, kterých se chce zbavit. Ví, že zbytek starého chleba může dát do bioodpadu, a tak si chleba spojila čárou s kompostem. Pomozte Aničce spojovat odpady se sběrnými místy, kam patří.

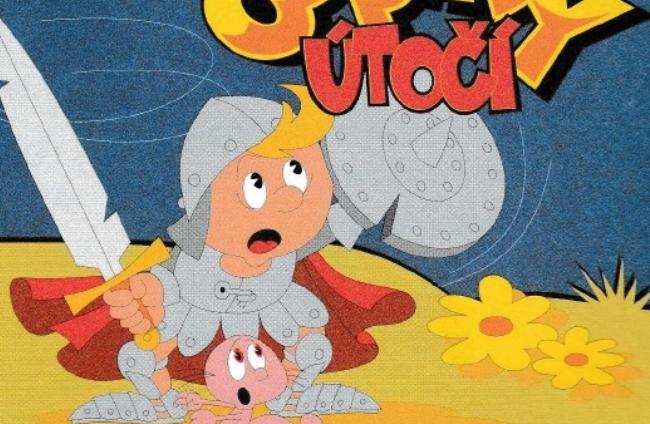

Už máte svůj kompost?

Přihlaste ho na MISS KOMPOST!

Více na www.ekodomov.cz, pod záložkou "MISS KOMPOST".

Odpady útočí

Umíte třídit odpad?

Zahrajte si on-line hru "Odpady útočí" na www.ekodomov.cz
pod záložkou "Pro školy".

© EKODOMOV, Praha 2007,
Kresby: Josef Prchal, Grafická úprava, texty a hry: Tomáš Hodek
Fotografie: Marie Smolej, Martin Homola, Tomáš Hodek a účastníci MISS KOMPOST
Náklad: 11.000 ks, Tisk: TISKÁRNA POLYGOS

EKODOMOV

ISBN 978-80-903559-2-7

EAN: 9 788090 355927